

Päivänarvauksia

kulttuurin,

luonnon,

tasa-arvon

& demokratian

kalenteripäiville

Esipuhe

Arvoisa lukija,

Kiitos, kun olet tarttunut tekemäämme päivänavausten ideakirjaseen. Päivänavausten kirjoittaminen yksiin kansiin käynnistyi Opetushallituksen hankkeen ”Kasvetaan ja opitaan yhdessä! Kansainvälisyyskasvatuksella vastuullisia valintoja ja kulttuurista lukutaitoa” tiimoilta.

Tavoitteena oli tarjota kaikille oppilaille mahdollisuus tutustua kansainvälisyys- ja globaalikasvatuksen teemoihin lyhyinä tietoiskuina riippumatta koulun ja opettajien erikoistumisalueesta. Toisena tavoitteena oli mahdollistaa opettajille kansainvälisyys- ja globaalikasvatuksen teemojen käsittelyä koulutasolla, tai omassa opetusryhmässä, pienellä mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Päivänavausten sisältöjen valintaa ohjaisivat peruskoulun opetussuunnitelman asettamat tavoitteet, YK:n agenda2030 kestävä kehityksen tavoitteet sekä kalenteriin kirjatut liputus- ja teemapäivät.

Tähän päivänavausten ideapankkiin on koottu päivänavauksia seuraavien teemojen ympäriltä: kulttuuri (keltainen), demokratia ja tasa-arvo (liila), luonto ja ympäristö (vihreä) ja rauhankasvatus (sininen).

Näitä tekstejä voi lukea sellaisenaan niin oppilaat kuin opettajat keskusradion välityksellä, hyödyntää tunnin aloituksissa ja vapaasti muokata koulun tarpeita vastaaviksi.

Antoisaa lukuvuotta kaikille,

Annika Nieminen

Tiina Långström

Iina Laamanen

Milla Kamunen

Kira Järves

Sisällysluettelo

Elokuu:

Suomen luonnon päivä	5
27.8. Espoo-päivä	6
Lähimmäisen päivä.....	7

Syyskuu:

8.9. Kansainvälinen lukutaitopäivä	9
15.9. Kansainvälinen demokratiapäivä	10

Lokakuu:

2.10. Väkivallattomuuden päivä.....	12
4.10. Eläinten päivä	13
10.10. Aleksis Kiven päivä.....	14
11.10. Kansainvälinen tyttöjen päivä	15
18.10. Satupäivä	16

Marraskuu:

6.11. Ruotsalaisuuden päivä	18
11.11-13.11. Ahtisaari-päivät.....	19
16.11. Suvaitsevaisuuden päivä	20
20.11. Lasten oikeuksien päivä.....	21

Joulukuu:

6.12. Itsenäisyyspäivä	23
8.12. Sibeliuksen päivä	24
13.12. Lucian päivä	25

Helmikuu:

5.2. Runebergin päivä	27
6.2. Saamelaisten kansallispäivä	28
28.2. Kalevalan päivä.....	29

Maaliskuu:

8.3. Naisten päivä	31
19.3. Minna Canthin ja tasa-arvon päivä	32
22.3. Maailman vesipäivä	33
25.3. Earth hour	34

Huhtikuu:

9.4. Suomen kielen päivä	36
23.4. Kirjan ja ruusun päivä.....	37

Toukokuu:

9.5. Eurooppa-päivä.....	39
21.5. Kulttuurinen monimuotoisuus	40

Merkittäviä tapahtumia, joilla ei ole kiinteää kalenteripäivää:

Juutalaisten hanukka	42
Muslimien ramadan.....	43
Kristittyjen pääsiäinen	44

Lähteet

Elokuu

Suomen luonnon päivä
27.8. Espoo-päivä
Lähimmäisen päivä

Suomen luonnon päivä, elokuun viimeinen lauantai

Suomen Luonnon Päivä on vuosittainen juhlapäivä, jota vietetään elokuun viimeisenä lauantaina. Päivän tarkoituksena on juhlistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta sekä edistää luonnon arvostusta ja suojelua.

Suomen luonnon päivänä järjestetään erilaisia tapahtumia eri puolilla Suomea. Esimerkkejä tapahtumista ovat luontoretket, opastetut kävelykierrokset, luonnonvalokuvauskurssit, kasvien tunnistusopastukset, talkoot ja monet muut luonnon parissa tehtävät asiat.

Suomen luonnon päivä on hyvä tilaisuus tutustua lähiluontoon ja oppia uutta sen monimuotoisuudesta ja tärkeydestä. Se on myös mahdollisuus osallistua yhdessä muiden kanssa arvokkaan luontomme suojeluun.

Suomesta tuli vuonna 2017 maailman ensimmäinen maa, joka virallisesti liputti luontonsa kunniaksi ja vuodesta 2023 lähtien Suomen luonnon päivä on virallinen liputuspäivä. Tällöin Suomen liput nousevat salkoon juhlistamaan suomalaista luontoa. Tämän lisäksi Suomen luonnon päivällä on oma nimikkoleivoksensa – mustikkapiirakka!

Suomen luonnon päivän kunniaksi voit vaikka rakentaa viikonloppuna itsellesi oman pienoismetsän.

Tiesitkö, että Suomen arvostetuin säveltäjä Jean Sibelius kantoi mukanaan tulitikkurasiaa, johon hän oli kerännyt mukaansa palan suomalaista metsää? Näin hänellä oli taskussaan pieni rasia, jonka sisältöä nuuhkaisemalla saattoi karata kirjoituspöydän ääreltä takaisin suomalaisten hönkien suojaan.

Mitä teidän Sibeliusboksinne voisi sisältää? Millaiset pienet luonnosta kerätyt esineet tuovat mieleen kivoja muistoja luonnosta? Onko se jotain mikä tuoksuu? Jotain mikä tuntuu mukavalta kädessä (esimerkiksi sileä kivi)? Jotain mikä näyttää kauniilta? Jotain, mistä tulee mieleen jokin hauska luonnossa tapahtunut asia? Esineitä kerätessäsi muistathan jokaisen oikeudet (esimerkiksi sammaleen ja jäkälän keräämiseen tarvitaan maanomistajan lupa)!

Idea ja tekstit Sibeliusboksiin <https://www.luontokoulut.fi/kasvattajille/suomenluonnonpaiva/>

27.8. Espoo-päivä

Tällä viikolla vietetään Espoo-päivää!

Tiesitkö, että Espoossa on ollut ihmisiä jo ainakin 8000 vuotta? Kun Suomi oli osa Ruotsin kuningaskuntaa, Espoon alueelle muutti iso joukko ruotsalaisia. Vielä vuonna 1920 Espoo on ollut pieni maalaiskunta, jonka asukkaista todella iso osa oli ruotsinkielisiä maalaistyötä tekeviä ihmisiä. Espoo kasvoi hurjaa vauhtia toisen maailmansodan jälkeen seitsemänkymmentä vuotta sitten. Tällöin rakennettiin alueita, kuten Leppävaara ja Kilo sekä Kauklahti. 1950-luvulla aloitettiin talojen rakentaminen Tapiolaan ja Otaniemeen. Espoosta tuli kaupunki kovin myöhään, vasta vuonna 1972. Nykyään espoolaisia on jo yli 300 000!

Espoo-päivää on vietetty jo monta vuosikymmentä. Aikoinaan Espoota juhlittiin erilaisissa kyläjuhlissa ja teemallisissa tapahtumasarjoissa. *Virallisesti Espoo-päivää vietettiin ensimmäistä kertaa vuonna 1992 eli samana vuonna, jolloin Espoon kaupunki täytti 20 vuotta.* Juhlapäiväksi valikoitui tuolloin 27.8. joka on sama päivä, jolloin 'Espoon kartano' perustettiin vuonna 1556. Nykyään elokuun viimeinen lauantai on omistettu Espoon nimikkopäivälle ja sen juhlimiselle.

Millaista ohjelmaa Espoo-päivänä on tarjolla?

Espoo-päivän ohjelmaa voi järjestää kuka tahansa tai voit osallistua muiden järjestämiin tapahtumiin. Erilaiset yhteisöt, yritykset ja toimijat järjestävät tapahtumia pitkin kaupunkia ja mainostavat niitä Espoo-päivän omilla nettisivuilla. Vuosien varrella ohjelmassa on nähty muun muassa musiikkiesityksiä, lavatansseja, ulkoilmaelokuvia, rullaluisteludiscoa, askartelupajoja ja paljon muuta!

Kaikki Espoo-päivän tapahtumat ovat ilmaisia, joten kannattaa valita itselleen mieluista puuhaa viikonlopulle ja ottaa kaikki ilo irti näistä juhlista!

Lähimmäisen päivä

Lähimmäisen päivää vietetään vuosittain elo-syyskuussa lähimmäisen sunnuntaina. Lähimmäisen päivää on vietetty vuodesta 1980 saakka. Päivän ajankohta vaihtuu vuosittain.

Miksi lähimmäisen päivää vietetään?

Lähimmäisen päivän tarkoituksena on keskittyä kohtaamaan erilaisia ihmisiä arkielämässä.

Monissa seurakunnissa lähimmäisen sunnuntaita edeltää lähimmäisen viikko, jolloin järjestetään erilaisia keskustelutilaisuuksia eri taustoista tuleville ihmisille ja puhutaan lähimmäisten ihmisten tärkeydestä elämässä. Lähimmäisen sunnuntaina kirkkoissa pidetään lähimmäisen messu ja kiitetään lähimmäisiä tehdystä arvokkaasta työstä.

Lähimmäisen päivänä on tärkeä muistaa läheisiä ja viettää heidän kanssaan aikaa. Yhteinen ajanvietto voi olla mukavaa yhteistä tekemistä, keskustelua tai vain oleilua. Voit esimerkiksi soittaa kaukana asuvalle sukulaiselle, olla yhteydessä vanhaan ystävään tai moikata naapuria. Pienet arkiset hyvät teot ovat arvokkaita ja saavat toisen hyvälle mielelle.

Myös tänään voit tehdä pienen hyvän teon ja jakaa hyvää mieltä ympärillesi. Hymyile vastaantulevalle, avaa toiselle ovi, auta arjen askareissa tai sano kivoja asioita toisille.

Syyskuu

8.9. Kansainvälinen lukutaitopäivä
15.9. Kansainvälinen demokrationpäivä

8.9. Kansainvälinen lukutaitopäivä

Oletko koskaan ajatellut, mihin kaikkeen tarvitset lukutaitoa? Millaista elämä olisi, jos ei osaisi lukea aikuisena? Jos ei ymmärtäisi mitä puhelimen näytöllä, kirjoissa, ohjeissa, mainoksissa tai lehdissä lukee.

Kansainvälistä lukutaitopäivää vietetään, jotta ihmiset kaikkialla maailmassa ymmärtävät, miten tärkeä taito lukutaito on.

Suomessa lapset pääsevät kouluun ja oppivat lukemaan yleensä 1. luokan aikana. Jos lukemaan oppiminen on vaikeaa, siihen saa apua. Kaikkialla maailmassa näin ei ole ja esimerkiksi köyhimmässä maissa tytöt ja naiset eivät aina pääse kouluun ja oppimaan lukemista tai muita opiskelutaitoja. Maailmassa on melkein 780 miljoonaa aikuista, jotka eivät osaa lukea. Jos ei osaa lukea ei pysty opiskelemaan ja ilman opiskelua on usein vaikeaa saada töitä aikuisena. Euroopan maissa asuu myös ihmisiä, jotka eivät osaa lukea tai lukutaito ei ole riittävän hyvä arjessa pärjäämiseen. Lukutaidottomilla ihmisillä on suurempi vaara jäädä ilman työtä ja rahaa. Elämä on silloin vaikeampaa.

Lukutaito on myös ihmisoikeus. Se tarkoittaa, että jokaisella ihmisellä on oikeus oppia lukemaan, jotta hän voi pitää huolta itsestään, nauttia kirjojen ja lehtien lukemisesta sekä oppia uusia asioita. Lukutaitoa tarvitaan myös kaikenlaisten pelien pelaamiseen ja kavereiden kanssa viestittelyyn puhelimella. Lukutaito auttaa ymmärtämään ympäröivää maailmaa.

Lukutaito kehittyy koko elämän ajan. Voit kehittää omaa lukutaitoasi lukemalla paljon ja erilaisia tekstejä. Siten voi oppia esimerkiksi arvioimaan, ovatko netistä lukemasi asiat totta vai eivät. On myös tutkittu, että lukutaito vaikuttaa ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Lukutaidosta on siis todella paljon hyötyä elämässä.

Lisää tietoa ja oppimateriaalia:

<https://www.ykliitto.fi/tapahtumat/yk-paivat/kansainvalinen-lukutaitopaiva>

15.9. Kansainvälinen demokratiapäivä

Kansainvälinen demokratiapäivä julistettiin YK:n toimesta vuonna 2007. Demokratiapäivänä olisi tärkeä muistaa, miksi demokratia on niin tärkeää.

Mutta mitä se demokratia oikein tarkoittaa?

Lyhyesti sanottuna demokratia tarkoittaa kansanvaltaa. Kansanvalta taas tarkoittaa sitä, että jokaisella kansalaisella on mahdollisuus ja oikeus vaikuttaa yhteisiin asioihin. Demokratiiaan kuuluu keskeisesti päätösten tekeminen, keskusteleminen, neuvotteleminen, pohtiminen ja sovittelu. Suomi on demokraattinen maa, jossa asioista päättää eduskunta, jonka ihmiset ovat valinneet äänestämällä. Suomessa jokaisella yli 18-vuotiaalla on äänioikeus eli oikeus äänestää vaaleissa.

Demokratiaa ja äänestämistä teemme myös kouluissa. Kouluissa on usein koottu oppilaskunta, jonka jäsenet on valittu äänestämällä. Tällöin jokainen luokka on valinnut yhden oppilaan, joka edustaa heitä oppilaskunnassa. Oppilaskunnassa eri luokkien oppilaat keskustelevat ja tekevät päätöksiä tai ehdotuksia. Oppilaskunta on saattanut esimerkiksi ideoida jonkin tapahtuman koko koululle, kuten vaikka jalapalloturnauksen tai villasukkapäivän.

Demokratia antaa jokaiselle mahdollisuuden kertoa omia ajatuksiaan ja muuttaa asioita!

Lokakuu

2.10. Väkivallattomuuden päivä

4.10. Eläinten päivä

10.10. Aleksis Kiven päivä

11.10. Kansainvälinen tyttöjen päivä

18.10. Satupäivä

2.10. Väkivallattomuuden päivä

Tänään vietetään kansainvälistä väkivallattomuuden päivää.

Mutta mitä on väkivalta?

Väkivaltaa esiintyy eri muodoissa. Se voi olla toisen fyysistä potkimista tai lyömistä mutta myös sanallista toiseen kohdistuvaa haukkumista, rumia sanoja tai arvostelua. Se satuttaa. Väkivaltaa esiintyy mm. Sodissa, mutta myös koulukiusaaminen on väkivaltaa. Väki- valta on rangaistavaa.

Väkivallattomuuden päivänä on tärkeä muistaa sovittelun ja rauhallisuuden merkitys ristiriitojen ja konfliktien selvittelyssä. Väki- valta ei ole sallittu keino ratkoa erimielisyyksiä tai riitoja. Vaikeissa riitatilanteessa apua selvittelyyn voi pyytää vanhemmalta tai aikuiselta.

Monikulttuurisessa ympäristössä ihmiset tulevat erilaisista taustoista ja puhuvat usein eri kieliä. Jokaisella on oma tapansa katsoa maailmaa. Joskus on tärkeää osata myös asettua toisen kenkiin ja tarkastella maailmaa toisen näkökulmasta. On kuunneltava toisia ja ymmärrettävä myös toisen näkökantoja eri asioissa. Lisäksi on annettava mahdollisuus jokaiselle kertoa oma mielipiteensä. Se ei aina ole helppoa, mutta nämä ovat asioita, joita harjoittelemme koulussa ja läpi elämän.

Jokaisella ihmisellä on oikeus elää turvassa ilman väkivaltaa tai pelkoa väkivallan kohteeksi joutumisesta. Tämä on oletus maailmassa, joka uskoo suvaitsevaisuuden, ymmärryksen ja väkivallattomuuden tärkeyteen ja ajaa näiden arvojen toteutumista.

Vuonna 2007 YK:n (yhdistyneet kansakunnat) yleiskokous julisti lokakuun 2. päivän kansainväliseksi väkivallattomuuden päiväksi. Kyseinen päivä on Mahatma Gandhin syntymäpäivä. Gandhi oli Intian itsenäisyyteen johdattaneen kansalaisyhteiskunnan johtohahmo ja vapauden, sekä väkivallattomuuden kannattaja maailmalla.

Tiesitkö, että:

Nykypäivän sodissa ja konflikteissa suurin osa uhreista on sota alueella asuvia tai vieraita ihmisiä eli siviilejä. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat naiset ja lapset.

Väkivallan uhka ei rajoitu pelkästään maihin, joissa soditaan. Suomi ei ole ollut sodassa lähes sataan vuoteen, mutta kymmenet tuhannet suomalaiset lapset, nuoret ja aikuiset kohtaavat väkivaltaa tai sen uhkaa arjessaan, esimerkiksi koulukiusaamisen tai perheväkivallan muodossa.

Monessa koulussa on käytössä KIVA koulu-ohjelma, jonka avulla opettajat tekevät koulukiusaamisen vastaista työtä. Lisäksi koulussa voi olla käytössä vertaissovittelu Verso, jonka avulla oppilaat oppivat selvittämään riitatilanteita tuetusti vertaissovittelijoiden ohjauksessa. Kaikki voivat oppia ratkaisemaan riitoja ilman väkivaltaa. Taito kannattaa opetella jo lapsena ettei joudu aikuisena vaikeuksiin.

4.10. Eläinten päivä

Eläinten päivää vietetään 4. lokakuuta. Eläinten päivä on omistettu kaikille eläimille, niiden hyvinvoinnille ja oikeuksille ja sitä vietetään eri puolilla maailmaa.

Eläinten päivää on vietetty vuodesta 1959 lähtien Suomen Eläinsuojeluyhdistyksen aloitteesta. Päivämäärä valikoitui eläinten suojelupyhimyksen mukaan.

Eläinten oikeuksia pidetään tärkeinä ja niistä puhutaan paljon Suomessa. Esimerkiksi kansalaisaloite "eläinten oikeuksien kirjaaminen perustuslakiin" ylitti 50 000 kannattajan määrän ja etenee eduskunnan käsiteltäväksi. Aloitteen tarkoituksena on suojella ja huolehtia eläimistä. Tehdyn kansalaisaloitteen lisäksi useat eläintarhat ja eläinsuojelujärjestöt suojelevat eläimiä järjestämällä erilaisia tapahtumia, joiden avulla pyritään lisäämään tietoisuutta eläinten hyvinvoinnista ja oikeuksista.

Järjestöjen tapahtumat voivat sisältää muun muassa eläinaiheisia luentoja, näyttelyitä ja eläin-tenhoitoon liittyviä työpajoja.

Suomen Eläinsuojeluyhdistys viettää vuosittain (4.10.-10.10.) eläinten teemaviikkoa. Teemaviikon tarkoituksena on nostaa esiin vaihtuvia eläinsuojeluteemoja. Suomen Eläinsuojeluyhdistys tukee eläinsuojeluteemaa esimerkiksi tuottamalla kouluihin maksuttomia oppimateriaaleja.

Monelle Helsingissä sijaitseva Korkeasaaren eläintarha on varmasti tuttu vierailukohde. Korkeasaari tukee eläinten suojeluun liittyvää tutkimustyötä, pitää yllä villieläinsairaala ja huolehtii eläinten turvallisesta luontoon palautuksesta. Erityisesti uhanalaiset eläimet ovat Korkeasaaren suojelutyön kohde, koska nämä eläinlajit ovat vaarassa kadota luonnosta eli kuolla sukupuuttoon. Eläinsuojelutyöllä autetaan eri eläinlajeja selviytymään luonnossa ja jatkamaan sukuaan.

Eläinten päivä muistuttaa meitä siitä, että kaikilla eläimillä on oma arvonsa ja oikeutensa, ja että meidän ihmisten tulisi kohdella niitä kunnioituksella ja huolenpidolla. Ihmiset osoittavat arvostusta lemmikkejään ja muita eläimiä kohtaan juhlistamalla eläinten päivää eri tavoin ympäri maailmaa. Jotkut lahjoittavat rahaa eläinsuojelujärjestöille ja toiset osallistuvat vapaaehtoistyöhön eläinten hyväksi. Lisäksi monet ihmiset tekevät retkiä eläintarhoihin tai muihin paikkoihin, joissa pääsee näkemään eläinten elämää läheltä.

10.10. Aleksis Kiven päivä

Lokakuun 10. juhlietaan suomalaista kirjallisuutta. Päivä on myös Suomen kansalliskirjailijan Aleksis Kiven syntymäpäivä. Aleksis Kivi oli ensimmäinen kirjailija, joka käytti suomen kieltä, kun hän kirjoitti näytelmiä, runoja ja kertomuksia. Tämä oli tuohon aikaan, 1800-luvun puolivälin tienoilla ennenkuulumatonta.

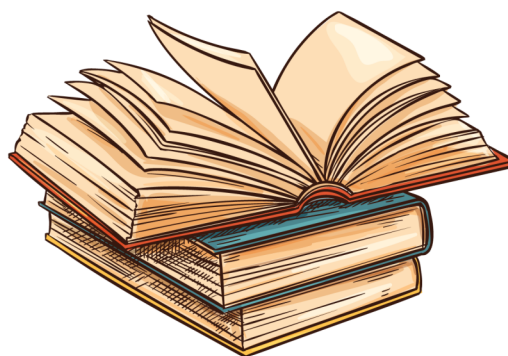
Kiveä pidetään suomenkielisen kirjallisuuden luojana. Hänen teoksiaan esitetään teatterien lavoilla vielä tänäkin päivänä ja onpa alakoululaisten Kunnarin Matilda-lukudiplomissakin Aleksis Kiven teos Seitsemän veljestä lukulistalla. Seitsemän veljestä on myös muita taiteilijoita. Esimerkiksi Mauri Kunnas on siirtänyt Jukolan veljesten seikkailut Koiramäen maailmaan kirjassaan Seitsemän koiraveljestä vinkeiden kuvien kera. Oletko sinä lukenut sen jo?

Nykyään suomalainen kirjallisuus on paitsi suomen- ja ruotsinkielistä, myös saamen kielellä ja muilla vähemmistökielellä kirjoitettua. Olipa kotikielesi mikä tahansa, kirjojen maailmat vievät sinut uusiin ja ennenkokemattomiin seikkailuihin nykyisyydessä, menneisyydessä, tulevaisuudessa mutta myös mitä mielikuvituksellisimmissa maailmoissa. Minkä kirjan luit viimeksi? Millaiselle matkalle se sinut vei?

<https://www.sanomapro.fi/ojevinkit-aleksis-kiven-paivaan/>

<https://www.paivyri.fi/info/liputuspaiva/aleksis-kiven-paiva-suomalaisen-kirjallisuuden-paiva/>

<https://www.seitsemanveljesta.net/samples/kansanelamaa-kirkonmaelle.pdf>

11.10. Kansainvälinen tyttöjen päivä

11. lokakuuta vietetään kansainvälistä tyttöjen päivää. Tyttöjen päivää vietetään, koska tytöillä ei ole aina ollut samoja mahdollisuuksia kuin pojilla. Vieläkin on maita, jossa tytöt eivät esimerkiksi pääse kouluun ja he joutuvat töihin. Tämä päivä muistuttaa meitä siitä, että kaikilla tytöillä tulisi olla kaikkien poikien kanssa samat mahdollisuudet näyttää osaamistaan, tehdä asioita, mistä tykkää ja toteuttaa unelmiaan.

Joissain maissa lapset joutuvat tekemään töitä, jotta perhe saa ruokaa ja puhdasta juomavettä. Lapsi voi joutua huolehtimaan pienistä sisaruksista, vaikka on itsekin vielä lapsi. Lapsen ei kuulu tehdä töitä ja ansaita rahaa perheelleen, se on aikuisten tehtävä. Erityisesti tytöt ovat vastuussa kotitöistä ja huolehtivat sisaruksistaan. Tytöt voivat joutua menemään naimisiin ja perustamaan perheen jo kovin nuorena, jolloin he eivät saa olla rauhassa lapsia ja nuoria

Miksi tyttöjen on tärkeää käydä koulua ja tehdä aikuisena töitä? Koulutus on jokaisen lapsen ihmisoikeus. Jos ei ole opiskellut ja käynyt koulua on vaikeampaa saada töitä ja pärjätä elämässä. Koulutetuilla tytöillä ja naisilla on paremmat mahdollisuudet tehdä omia päätöksiä elämässään. Tämä lisää naisen ja koko hänen perheensä hyvinvointia.

Monet järjestöt, kuten *Plan*, *Kirkon ulkomaanapu* ja *Pelastakaa lapset ry* tukevat tyttöjen mahdollisuuksia pärjätä maailmassa. Järjestöjen kautta aikuiset voivat lahjoittaa rahaa. Lahjoitettujen rahojen avulla tytöille eri puolilla maailmaa voidaan saada koulupaikka tai koulukirjoja ja -tarvikkeita. Rahoilla voidaan rakentaa kylään koulu. Lahjoitetuilla rahoilla voidaan myös auttaa vanhempia niin, että lapset pääsevät kouluun eikä heidän tarvitse tehdä töitä.

Kaikkien lasten pitäisi saada tehdä asioita, jotka kuuluvat lasten elämään. Lisäksi kaikilla on oikeus unelmoida. Tyttöjen päivä muistuttaa siitä, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on samat mahdollisuudet elämässä. Siksi vietämme tyttöjen päivää.

Opetusmateriaalia opettajille:

<https://www.ykliitto.fi/sites/www.ykliitto.fi/files/friidu.pdf>

18.10. Satupäivä

Hei sinä, joka haluat kokea uuden seikkailun! Haluaisitko olla prinsessa tai hurja hirviö? Haluaisitko matkustaa höyrylaivalla pilvien päällä, tavata peikot, lohikäärmeet tai kummitukset? Kiinnostaako lentäminen, meren pohjaan sukeltaminen tai maailman suurimmalle vuorelle kiipeäminen? Jos vastasit kyllä, on tällä viikolla vietettävä satupäivä kuin tehty sinulle!

Satupäivää vietetään, jotta muistaisimme välillä kaiken kiireen keskellä rauhoittua lukemaan tai kuuntelemaan satuja. Satujen kuuleminen ja lukeminen kehittää kielitaitoa ja parantaa mielikuvitusta. Satujen kautta voi myös käsitellä vaikeita asioita, kuten kiusaamista, eroa tai kuolemaa. Hyvä satu voi olla myös hauska, riemukas tai koskettava. Satupäivän keksijä on teatteri Hevosenkengän johtaja Kirsi Siren.

Satupäivän tavoitteena on myös edistää lastenkulttuurin ja satujen näkyvyyttä ja arvostusta Suomessa. Samalla halutaan varmistaa, että lapset ja nuoret pääsevät nauttimaan lastenkulttuurista.

Miten satupäivään voi osallistua? Voit osallistua satupäivään ihan vain avaamalla satukirjan ja viettämällä mukavan lukuhetken yksin tai jonkun kanssa. Voit mennä katsomaan teatteria tai tehdä esimerkiksi sarjakuvan. Aiemmin satupäivänä on järjestetty satusuunnistusta, kirjanvaihtotapahtumia ja tehty sadunlukijavierailuja kouluihin ja palvelutaloihin.

Satupäivään liittyy hauska yksityiskohta: sitä vietetään Sadun nimipäivänä eli 18. lokakuuta.

Mikä on sinun lempisatusi? Lue tai kuuntele se tänään!

Marraskuu

6.11. Ruotsalaisuuden päivä
11.11-13.11. Ahtisaari-päivät
16.11. Suvaitsevaisuuden päivä
20.11. Lasten oikeuksien päivä

6.11. Ruotsalaisuuden päivä

Hejsan! Hur mår du?

Tunnistitko, millä kielellä sinua tervehdittiin? Aivan oikein, se oli ruotsia. Ruotsalaisuuden päivää juhlitaan Suomessa marraskuun kuudes päivä. Ruotsalaisuuden päivä muistuttaa meitä siitä, että suomenruotsalaisilla on oikeus käyttää ruotsin kieltä Suomessa. Samalla tehdään ruotsin kieltä ja kulttuuriperintöä näkyväksi kaikille. Lisäksi ruotsalaisuuden päivänä kunnioitetaan Suomen kaksikielisyyttä, onhan myös ruotsin kieli Suomen virallinen kieli.

Kauan aikaa sitten Suomi kuului Ruotsin kuningaskuntaan. Silloin Suomessakin käytettiin paljon ruotsia varsinkin, kun hoidettiin virallisia asioita. Kustaa II Aadolf oli silloin Ruotsin kuningas. Kuningas kuoli 6. marraskuuta vuonna 1908 ja siitä lähtien on juhlittu ruotsalaisuuden päivää. Silloin päivää juhlittiin, koska haluttiin lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta ruotsalaisen ihmisten keskuudessa.

Nykyisin ruotsia puhuu Suomessa äidinkielenään noin 300 000 ihmistä. Heillä on oikeus hoitaa asioitaan ruotsin kielellä. Ruotsin kieltä opiskelevat myös kaikki suomalaiset opiskelijat. Eniten ruotsia puhutaan Uudellamaalla, Turun ympäristössä, Ahvenanmaalla ja Pohjanmaalla.

Tiedätkö sinä, ketkä ovat tunnetuimpia suomenruotsalaisia? Olet ehkä kuullut Tove Janssonista, muumien luoja tai Johan Ludvig Runebergistä, jota pidetään Suomen kansallisrunoilijana. He ovat suomenruotsalaisia kirjailijoita, joiden tarinoita ja kertomuksia Suomessa on luettu jo kauan.

Osaatko sinä puhua ruotsia? Jos osaat, juttele tänään jonkun kanssa ruotsiksi tai jos et vielä osaa ruotsia, pyydä jotakuta opettamaan sinulle hieman ruotsia.

Hyvää ruotsalaisuuden päivää! Glad svenska dagen!

Ahtisaari-päivä, 11.11.-13.11.

Muistatko, milloin viimeksi sinulla oli riitaa eli konflikti jonkun kanssa? Muistatko, mistä riitelitte? Entä muistatko, miten saitte riidan loppumaan?

Joskus riidan osapuolten on vaikea sopia riitaa keskenään. Silloin koulussa voi saada avuksi vertaissovittelun eli Verson. Joskus on hyvä, että riitojen selvittelyssä on ulkopuolinen apuna, mutta sinullakin on mahdollisuus kehittyä riitojen, niin omien kuin muiden, ratkaisijana.

Tänään vietetään Ahtisaari-päivää. Suomen entinen presidentti Martti Ahtisaari toimi rauhanvälittäjänä ja hän ratkoikin vaikeita konflikteja maailmalla. Valtioiden ja ihmisryhmien välisten riitojen ratkaisemisessa kuin vaikkapa välitunnilla sattuneessa väärinkäsityksen setvimisessä toimivat samat periaatteet:

- Kuuntelu
- Vuoropuhelu
- Avoin mieli

Sinäkin voit olla taitava riitojen ratkoja. Tässä sinulle vinkkejä, miten voit toimia erimielisyyksien ja riitojen selvittelyssä.

Harjoittele kuuntelemista.

Istahda alas, hengähdä ja kuuntele, mitä muilla on sanottavana. On tärkeä kunnioittaa jokaista ja antaa jokaiselle mahdollisuus ilmaista itseään ja tulla kuulluksi.

Harjoittele vuoropuhelun taitoa.

Tunnista ensin omat tarpeesi, huolesi ja tunteesi, jotta voit tunnistaa ne toisissa ja kuunnella toisia paremmin. Oletko kenties nälkäinen tai väsynyt vai ärsyyntynyt jostakin asiasta? Meitä kaikkia ohjaavat samat tarpeet ja tunteet, jotka täyttämättöminä saattavat johtaa riidan syntymiseen.

Ota asioista selvää.

Esitä kysymyksiä ja ole utelias. Tutki, pohdi ja iloitse uuden oppimisesta.

16.11. Suvaitsevaisuuden päivä

Hei koululaiset! Tänään haluaisin puhua teille suvaitsevaisuudesta ja sen merkityksestä monikulttuurisessa ja monikielisessä kouluympäristössä.

Suvaitsevaisuus tarkoittaa kaikkien ihmisten hyväksymistä sellaisina kuin he ovat, vaikka he olisivat erilaisia kuin sinä itse. Tämä tarkoittaa sitä, että emme tuomitse ihmisiä heidän ulkonäkönsä, kulttuurinsa, kielensä tai uskontonsa perusteella. Sen sijaan kohtelemme kaikkia ihmisiä kunnioittavasti, ja annamme jokaiselle mahdollisuuden olla oma itsensä.

Monikulttuurisessa ja monikielisessä kouluympäristössä suvaitsevaisuus on erityisen tärkeää. Tällaisessa ympäristössä tapaamme ihmisiä eri kulttuureista ja taustoista, ja meillä on mahdollisuus oppia paljon uutta toistemme perinteistä, tavoista ja kielistä. Kun olemme suvaitsevaisia, meillä on mahdollisuus ymmärtää muita ihmisiä paremmin ja oppia vastavuoroisesti arvostamaan toistemme tapoja ja näkemyksiä.

Voimme oppia uusia sanoja eri kielistä ja ymmärtää, että kaikki kielet ovat yhtä tärkeitä. Me voimme myös oppia uusia tapoja erilaisista juhlista ja tapahtumista, kuten ramanista, hanukasta ja pääsiäisestä. Kun olemme suvaitsevaisia, meillä on mahdollisuus saada uusia ystäviä ja avata mielikuvituksemme monipuolisempaan maailmaan.

On tärkeää muistaa, että suvaitsevaisuus ei tarkoita sitä, että meidän täytyy olla samaa mieltä kaikkien kanssa. Meillä on oikeus omaan mielipiteeseemme, mutta meidän täytyy kunnioittaa muiden mielipiteitä ja kuunnella toisiamme. Riitelemisestä ei ole mitään hyötyä vaan voimme sen sijaan todeta, että joistakin asioista ajattelemme vain eri tavalla. Joskus se on vaikeaa, mutta sitä kannattaa harjoitella.

Niinpä, suvaitsevaisuus on tärkeä osa monikulttuurista ja monikielistä ympäristöä niin koulussa, harrastuksissa kuin työpaikoilla. Se auttaa meitä ymmärtämään ja arvostamaan kaikkia ihmisiä. Kun olemme suvaitsevaisia, meillä on mahdollisuus oppia uutta ja saada uusia ystäviä.

20.11. Lasten oikeuksien päivä

Tänään 20. marraskuuta juhlitaan kansainvälistä lasten oikeuksien päivää. Tämä päivä on omistettu lasten oikeuksien tärkeydelle ja niiden edistämiseksi ympäri maailman.

Lasten oikeudet ovat joukko oikeuksia, jotka on tunnustettu kaikille alle 18-vuotiaille lapsille. Lasten oikeuksia ovat esimerkiksi oikeus elämään, koulutukseen, terveydenhuoltoon, lepoon ja leikkiin. Lasten oikeuksiin kuuluu myös oikeus olla oma itsensä ja oikeus omaan turvalliseen kotiin. Lasten oikeudet ovat tärkeitä lasten hyvinvoinnille ja kehitykselle. Aikuisten tehtävä on tehdä tärkeitä päätöksiä lapsen hyväksi ja niinpä lapset eivät voikaan päättää kaikesta itse. Eri-ikäisillä lapsilla on mahdollisuus osallistua päätöksentekoon oman iän mukaisesti.

On tärkeää, että kaikki aikuiset huolehtivat siitä, että lasten oikeudet toteutuvat. Jos joku rikkoo lapsen oikeuksia, aikuiset ovat vastuussa siitä, että asia korjataan. Jos sinua huolestaa jokin asia, kerro siitä turvalliselle aikuiselle. Turvallinen aikuinen voi olla perheenjäsen, sukulainen tai joku koulun aikuisista.

Jokainen lapsi maailmassa ansaitsee samat oikeudet, mutta kaikkialla maailmassa oikeudet eivät aina toteudu yhtä hyvin. Tämän vuoksi meidän on tärkeää puhua lasten oikeuksista ja auttaa niitä lapsia, joilla oikeudet eivät toteudu.

Puhukaa rohkeasti oikeuksistanne ja auttakaa muita lapsia ymmärtämään heidän omia oikeuksiaan. Se on tärkeää vuoden jokaisena päivänä, mutta erityisesti tänään lasten oikeuksien päivänä voimme muistuttaa kaikkia aikuisia ja lapsia lasten oikeuksista!

Joulukuu

6.12. Itsenäisyyspäivä
8.12. Sibeliuksen päivä
13.12. Lucian päivä

6.12. Itsenäisyyspäivä

Mitä tarkoittaa itsenäinen? Itsenäinen ihminen pystyy hoitamaan asioita itse ilman pyytämistä tai patistamista. Itsenäinen ihminen hoitaa esimerkiksi läksyt ja muut tehtävät, joita hänelle annetaan. Itsenäinen ihminen tekee rohkeasti omia päätöksiä eikä välitä muiden mielipiteistä.

Entä mitä tarkoittaa, kun maa on itsenäinen? Sellainen maa pystyy päättämään oman maansa tärkeistä asioista. Sellaisella maalla on oikeus ja vapaus tehdä asiat haluamallaan tavalla eivätkä muut maat voi määrällä sitä.

Suomi on itsenäinen maa. Joulukuun kuudes päivä juhlitaan Suomen itsenäisyyttä. Suomi oli ennen osa Ruotsia ja sen jälkeen osa Venäjää. Vuonna 1917 Suomesta tuli itsenäinen valtio, jossa kansalaisten valitsevat edustajat säätävät Suomelle lait eduskunnassa ja presidentti johtaa Suomen suhteita muihin maihin. Itsenäisyys on tärkeä asia ja siksi sitä juhlitaan Suomessa joulukuun alussa. Itsenäisyyspäivä on aina vapaapäivä.

Suomessa itsenäisyyttä juhlitaan yleensä arvokkaasti ja hieman vakavammin kuin muissa maissa. Itsenäisyyspäivänä nostetaan Suomen lippu salkoon ja järjestetään juhlia ja paraatteja.

Suomen presidentti järjestää jokaisena itsenäisyyspäivänä suuret juhlat Presidentinlinnassa Helsingissä. Linnan juhlia voi seurata televisiosta. Juhlan alussa vieraat saapuvat jonossa tervehtimään presidenttiparia. Presidenttipari kättelee vuorotellen kaikki vieraat. Vastaanoton jälkeen on tanssia ja juhlaruokien syömistä.

Presidentti päättää linnan juhliin saapuvat vieraat. Linnan juhliin kutsutaan entiset presidentit ja heidän puolisonsa, kansanedustajat ja ministerit, sotien veteraanit ja sodissa toimineet lotat. Juhliin saapuu lisäksi niin urheilusankareita, kansanedustajia kuin presidenttiparin maakuntamatkoilla tapaamia tavallisia suomalaisia kuin muiden maiden diplomaatteja. Vieraiden joukossa nähdään usein myös kirjailijoita, näyttelijöitä ja muusikkoja.

Itsenäisyyspäivänä on tapana viedä kynttilöitä sankarihaudoille. Lisäksi kodeissa on tapana sytyttää illalla kuudelta kaksi kynttilää ja laittaa ne ikkunalaudalle.

Hyvää itsenäisyyspäivää!

8.12. Sibeliuksen päivä

Sibeliuksen päivä ja suomalaisen musiikin päivä on juhlapäivä, joka on omistettu suomalaisen säveltäjän Jean Sibeliuksen musiikille, sekä suomalaiselle musiikille.

Hämeenlinnasta kotoisin olevaa Sibeliusta pidetään yhtenä Suomen merkittävimmistä säveltäjistä, joka eli 1800- ja 1900-lukujen taitteessa. Hänet tunnetaan erityisesti sinfoniaistaan, sävelrunoistaan ja muista orkesteriteoksistaan. Sibeliuksen kuuluisimpia teoksia on muun muassa orkesterille sävelletty Finlandia. Sibeliuksen musiikkinsa katsotaan olevan tärkeä osa suomalaista kansallista identiteettiä, ja Sibeliuksen päivä onkin tapa juhlistaa ja kunnioittaa hänen perintöään ja merkitystään suomalaisessa kulttuurissa.

Juhlapäivän kunniaksi järjestetään konsertteja ja näyttelyitä, jotka ovat omistettu Sibeliukselle ja hänen teoksilleen. Useat koulut pitävät musiikkiin liittyviä aktiviteetteja ja esityksiä juhlan kunniaksi, ja monet radio- ja televisio-ohjelmat esittävät Sibeliuksen musiikkia juhlapäivänä.

13.12. Lucian päivä

Lucian päivää vietetään vuosittain 13. joulukuuta Pyhän Lucian muistoksi. Lucian päivä on perinteinen pohjoismainen juhlapäivä, joka on tärkeä osa joulunviettoa kaikissa Pohjoismaissa mutta erityisesti ruotsinkielisten keskuudessa.

Pohjoismaisen perinteen mukaan Lucian päivän juhlinta alkaa yleensä aamuyöstä, kun perheen nuorin tytär pukeutuu valkoiseen pukuun ja kruunaa päänsä kynttiläseppeleellä. Hän esittää Lucia-neitoa, joka laulaa Lucian laulun ja tarjoilee perheelle kahvia ja leivonnaisia. Perheen muut lapset voivat pukeutua tontuiksi tai tädeiksi ja osallistua juhlaan. Juhlapäivänä järjestetään myös Lucia kulkueita, jotka kulkevat kaupungin halki.

Mutta kuka oli Pyhä Lucia?

Tarinan mukaan Lucia oli kaunis ja rikas tyttö, joka asui Sisiliassa 200 luvulla. Hän oli kristitty, vaikka se oli siihen aikaan kiellettyä ja vaarallista.

Isä oli valinnut Lucialle sulhasen, mutta hän ei suostunut menemään naimisiin tämän kanssa. Lucia halusi keskittyä köyhien auttamiseen.

Sulhanen paljasti Lucian kuuluvan kristinuskoon. Lucia vangittiin ja tuomittiin poltettavaksi roviol-la. Vahva usko suojeli Luciaa polttavalta tulelta, eikä tuli vahingoittanut häntä. Lopulta hänet surmattiin miekalla.

Nykyään Lucia tuo valoa ja iloa keskelle pimeintä talvea. Suomessa Lucian kruunataan Helsingin tuomiokirkossa, josta hän aloittaa ympäri Suomea liikkuvan Lucia-kiertueen. Kouluissakin voidaan juhlaa Lucian-päivää kynttiläkulkueen merkeissä. Juhlassa Lucia-neitoa seuraavat valkoisiin pukeutuneet neidot ja pukumiehet, jotka laulavat joululauluja ja tarjoilevat herkkuja.

The background features a light cream color with a dense pattern of small gold dots and larger gold squares. Watercolor-style green leaves and thin brown branches are scattered across the page, particularly on the right and bottom edges. A large white circle is centered on the page, containing the text.

Helmikuu

5.2. Runebergin päivä
6.2. Saamelaisten kansallispäivä
28.2. Kalevalan päivä

5.2. Runebergin päivä

Tänään kerron teille tärkeästä suomalaisesta kirjailijasta nimeltä Johan Ludvig Runeberg. Hän syntyi yli 200 vuotta sitten, vuonna 1804 Porvoossa. Runeberg oli erittäin lahjakas runoilija, joka kirjoitti monia tärkeitä runoja. Kirjoittamisen lisäksi Runeberg toimi opettajana, toimittajana, pappina ja professorina. Runebergin päivää juhlietaan joka vuosi hänen syntymäpäivänään 5. helmikuuta. Tämä päivä on tärkeä juhlapäivä Suomessa.

Luultavasti tunnet Runebergin kuuluisimman runon. Se on "Maamme", josta tuli Suomen kansallislaulu. Voit kuulla sen Suomen itsenäisyyspäivänä, urheilutapahtumissa tai kansallisjuhlissa. "Maamme" kertoo Suomen kauniista luonnosta ja kansasta. Vaan tiesitkö, että Maamme-laulu kirjoitettiin ensin ruotsin kielellä? Sen alkuperäinen nimi on "Vårt land" eli Maamme.

Toinen Runebergin tärkeä teos on "Vänrikki Stoolin tarinat". Kirja kertoo tarinan Suomen sodasta, joka käytiin Venäjää vastaan 1800-luvun alussa, kun Suomi oli vielä osa Ruotsia. Kirja on tärkeä osa Suomen historiaa ja siitä on tehty myös elokuva.

Perinteisesti Runebergin päivänä ympäri maata herkutellaan syömällä Runebergin torttuja. Runeberg piti herkuista ja tarinan mukaan Runebergin vaimo Fredrika, taitava kirjailija hänkin, leipoi näitä miehelleen. Runebergin tortut ovat makeita leivonnaisia, joissa on mantelia ja sokerikuorruterengas ympäröimässä vadelmahilloa.

Vaikka Runeberg eli kauan sitten, hänen runonsa ja kirjansa ovat edelleen tärkeitä Suomen kulttuurille. Niitä luetaan ja lauletaan ympäri maata. Runebergin merkitys on siis edelleen suuri nykypäivänäkin.

6.2. Saamelaisten kansallispäivä

Tänään haluan kertoa teille saamelaisista, heidän tavoistaan ja kansallispäivästään.

Saamelaiset ovat Euroopan unionin alueen ainoa alkuperäiskansa eli he ovat alueen alkuperäisiä asukkaita. Saamelaiset asuvat Euroopan pohjoisosissa Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. Lisäksi saamelaisia asuu Venäjällä Kuolan niemimaalla. Saamelaisilla on oma kieli, kulttuuri ja perinteet, joita he ovat suojelleet jo monta sukupolvea.

Saamelaiset elävät lähellä luontoa ja ovat taitavia esimerkiksi poronhoidossa ja metsästyksessä. He ovat myös taitavia tekemään käsitöitä ja heillä on omia perinteisiä käsityötapoja. Saamelaiset tekevät kauniita käsitöitä esimerkiksi poronahasta ja villasta.

Saamelaiset juhlivat kansallispäiväänsä 6. helmikuuta. Tämä päivä on tärkeä saamelaisille, koska se muistuttaa heidän oikeuksistaan ja perinteistään. Saamelaiset juhlivat tätä päivää monin eri tavoin. He järjestävät esimerkiksi konsertteja, joissa soi perinteinen saamelainen musiikki, tanssiesityksiä ja muita tapahtumia. Saamelaiset juhlivat myös pukeutumalla perinteisiin saamelaisiin vaatteisiin ja koruihin.

Eri kulttuurien tunteminen on rikkautta ja siksi on tärkeää oppia tuntemaan myös saamelaisten kulttuuria ja perinteitä, ja kunnioittaa heidän tapojaan ja elämäänsä. Saamelaiset ovat ylpeitä omasta kulttuuristaan ja perinteistään, ja he ovat iloisia, kun muutkin haluavat oppia niistä lisää.

28.2. Kalevalan päivä

Kalevalan päivä on Suomessa vietettävä juhlapäivä, joka on nimetty kansalliseepoksemme Kalevalan mukaan. Kalevalan päivää vietetään vuosittain helmikuun 28. päivä. Silloin juhlitaan suomalaista kulttuuria.

Kalevalan kirjoitti Elias Lönnrot, joka oli aikansa oppineimpia suomalaisia. Hän oli tutkimusmatkailija, mutta myös lääkäri ja tiedemies, suomen kielen kehittäjä ja uudistaja.

Elias Lönnrot ei keksinyt Kalevalaa itse, vaan kokosi sen 1800-luvulla kansanrunoista. Hän teki useita runonkeruumatkoja Suomessa ja suomensukuisten kansojen asuinalueilla. Matkojen tuloksena syntyivät Lönnrotin pääteokset Kalevala ja Kanteletar. Lisäksi hän keräsi outoja sanoja, kasvien nimiä, sananlaskuja ja arvoituksia matkoillaan.

Kalevalan päivää vietetään eri puolilla Suomea erilaisin juhlin ja tapahtumin. Monissa museoissa, kulttuurikeskuksissa ja kirjastoissa järjestetään näyttelyitä ja esityksiä, jotka käsittelevät Kalevalaa ja sen merkitystä suomalaiselle kulttuurille. Lisäksi monet koulut järjestävät oppilailleen erilaisia tapahtumia ja projekteja, joissa tutustutaan Kalevalan tarinoihin, runoihin ja hahmoihin.

Tunnetko sinä jo vaka vanhan Väinämöisen, tietäjän iänkuisen tai korean ja kiivasluonteisen Lemminkäisen, Kaukomielen tai Seppo Ilmarisen, sammontakojan?

Kalevalan päivä on tärkeä juhlapäivä suomalaiselle kulttuurille, sillä se juhlistaa kansalliseepoksemme merkitystä ja sen vaikutusta suomalaiseen kulttuuriin. Kalevalan päivän viettoon kuuluu usein myös suomalaisen kulttuuriin ja perinteisiin tutustuminen, esimerkiksi kansanmusiikin, -tanssin ja -runouden esittämisen kautta.

Katso lisäksi:

<https://ryhmarenki.fi/kalevalan-paiva/> täältä löytyy vinkkejä ja materiaaleja Kalevalan runojen käsittelyyn oppitunneilla.

http://www03.edu.fi/oppimateriaalit/sammon_salat/ Kalevalan opetus on pelillistetty OPH:n ja Turun yliopiston toimesta. (kohderyhmänä 6.-9. -luokkalaiset)

Kuvia suomalaisista, Kalevala aiheisista, taideteoksista löytyy dioista.

MAALISKUU

8.3. Naisten päivä

19.3. Minna Canthin ja tasa-arvon päivä

22.3. Maailman vesipäivä

25.3. Earth hour

8.3. Naisten päivä

Naisten päivä on kansainvälinen juhlapäivä, jota vietetään maailmanlaajuisesti 8. maaliskuuta. Naisten päivä alkoi Venäjältä vuonna 1917, jolloin naiset järjestäytyivät mielenosoitukseen. Naiset vaativat äänioikeutta ja parempia työolosuhteita. Siitä lähtien päivä on kasvanut kansainväliseksi juhla- ja se on merkitty YK:n viralliseksi juhlapäiväksi. Se on päivä, jolloin juhlistetaan naisten saavutuksia ja osoitetaan kunnioitusta kaikille naisille. Samalla muistelemme sitä, että arvostus ja ihmisoikeudet kuuluvat ihan jokaiselle ikään ja sukupuoleen katsomatta.

Naisilla on ollut tärkeä rooli esimerkiksi tieteiden kehittäjinä. **Marie Curie** oli fyysikko ja kemisti, joka tutki radioaktiivisuutta ja sai työstään Nobelin palkinnon. Naiset ovat olleet myös tärkeässä roolissa avaruuden tutkimuksessa. **Katherine Johnson** teki Nasassa töitä rakettien lentoratojen laskemisen parissa ja mahdollisti Yhdysvaltojen ensimmäisen miehitetyn avaruuslennon. Englantilainen **Rosalinda Franklin** puolestaan teki pohjatyon, jonka avulla onnistuttiin selvittämään ihmisen perimän eli DNA:n rakenne.

Naisten päivä on tärkeä muistutus siitä, että naisten saavutukset ja oikeudet ovat tärkeitä ja että kaikkien ihmisten tulee olla tasa-arvoisia ja kunnioittaa toisiaan sukupuolesta riippumatta. Tämä päivä tarjoaa myös mahdollisuuden juhlistaa naisten rohkeutta, päättäväisyyttä ja sitkeyttä erilaisissa yhteiskunnallisissa ja henkilökohtaisissa tilanteissa.

Naisten asema ei ole kaikkialla maailmassa yhtä hyvä kuin meillä Suomessa. Monissa maissa naiset eivät saa esimerkiksi käydä koulua tai tehdä töitä samalla tavalla kuin miehet. Lisäksi naisiin kohdistuu edelleen paljon syrjintää ja väkivaltaa ympäri maailmaa.

Tästä syystä meidän kaikkien tulisi tehdä osamme naisten aseman ja oikeuksien parantamiseksi. Voimme esimerkiksi kannustaa tyttöjä ja naisia opiskelemaan ja rohkaista heitä toteuttamaan unelmiaan tieteiden, taiteiden, politiikan ja minkä tahansa heitä kiinnostavan asian parissa. Voimme myös puhua ystävillemme ja perheenjäsenillemme naisten oikeuksien tärkeydestä ja siitä, että kaikki ansaitsevat samat mahdollisuudet elämässä.

Naisten päivä on juhlapäivä, jolloin juhlistamme kaikkia naisia ja muistutamme siitä, että kaikki ihmiset ovat tärkeitä ja että heidän saavutuksiaan ja oikeuksiaan tulee kunnioittaa. Voitte esimerkiksi järjestää luokassa juhlan, jossa juhlitte kaikkia naisia ja keskustella siitä, miksi tasa-arvo on tärkeää kaikille ihmisille.

19.3. Minna Canthin ja tasa-arvonpäivä

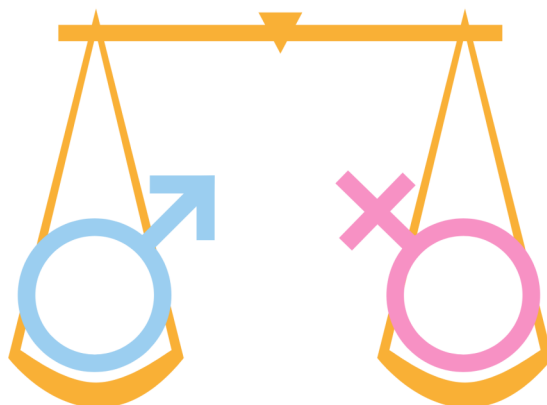
Minna Canth oli ensimmäinen nainen, jolla oli oma liputuspäivä Suomessa. Maaliskuun 19. nimettiin vuonna 2007 Minna Canthin ja tasa-arvon päiväksi. Merkkipäivän aihe on osuva, sillä Minna taisteli sekä naisten ja miesten että köyhien ja rikkaiden tasa-arvon puolesta.

Minna ajoi naisten asiaa esimerkiksi arvostelemalla huonoja kouluja ja tyttöjen yksipuolista kasvatusta. "Kaikki naiset älkööt tehkö käsitöitä!" hän julisti. Hän halusi naisille saman oikeuden koulutukseen, työhön ja omiin rahoihin kuin miehilläkin oli. Hän vastusti myös köyhien, vankien ja vanhusten huonoa kohtelua. Taloudellinen tasa-arvo oli hänestä hyvinvoinnin perusta. "Kun saman kansan lapsista toiset puutetta kärsivät, ei silloin toisten tarvitse ylellisyydessä elää, vaan olkoon kohtuus kaikessa", hän kirjoitti.

Minna opiskeli Kuopiossa opettajaksi, mutta seminaari jäi kesken rakastumisen vuoksi. Minna meni naimisiin opettajansa Johan Ferdinand Canthin kanssa. Naimisiin menon jälkeen Minna alkoi kirjoittaa sanomalehteen. Hänestä tuli ensimmäinen itsenäinen suomenkielinen naistoimittaja. Aviomies kannusti häntä myös kirjailijaksi.

Minna jäi leskeksi ja alkoi pitämään isänsä kauppaa. Samalla hän kirjoitti kirjoja, novelleja ja teatterinäytelmiä. Tunnetuimpia näytelmiä ovat Työmiehen vaimo, Papin perhe ja Anna-Liisa, joita edelleen voit nähdä teatterissa!

Minnan mukaan on nimetty katuja, puistoja ja rakennuksia. Hänestä on myös postimerkki!

22.3. Maailman vesipäivä

Erinomaista maailman vesipäivää!

Tiesitkö, että maapallon pinnasta on noin $\frac{3}{4}$ veden peitossa. Vettä on merissä, järvissä ja joissa, mutta myös lumena ja jäänä. Kaikesta maapallolla olevasta vedestä vain 1% on ihmisten hyödynnettävissä, sillä 97% vedestä on suolaista ja 2% kiinteässä muodossa.

Sinustakin on noin 75% vettä. Tarvitset vettä esimerkiksi ravintoaineiden kuljetukseen ja lämmönsäätelyyn eli hikoiluun.

Puhdas vesi on ihmisoikeus. Suomessa on runsaasti makeaa vettä, josta saadaan puhdistettua kaikille riittävästi vettä esimerkiksi juomiseen, ruoanlaittoon, peseytymiseen, siivoamiseen ja viemärointiin.

YK:n arvioiden mukaan ihmisen päivittäinen tarve juomiseen, ruoanlaittoon ja peseytymiseen on noin 50–100 litraa. Jokainen suomalainen käyttää keskimäärin 155 litraa vettä vuorokaudessa. Onneksi meillä Suomessa on vettä riittämiin.

Vedenpuutetta aiheuttavat kuivuus ja saasteet. Noin joka kolmas ihminen maailmassa elää ilman puhdasta juomavettä. Yli puolelta maailman asukkaista ei ole kunnollista vesijohtoverkosta, vessaa eikä viemärointiä. Käyttövesi pitää silloin hakea kodin ulkopuolelta. Maailmalla moni tyttö ei ehdi käydä koulua, koska vedenhakuun kuluu niin paljon aikaa. Monen tytön koulunkäynti keskeytyy myös siihen, ettei koulussa ole vessaa tytöille.

Maailman valtioiden sopimassa kestävä kehityksen suunnitelmassa tavoitteena on poistaa äärimmäinen köyhyys ja turvata ihmisten hyvinvointi siten, että myös ympäristö voi hyvin. Suunnitelman yhtenä tavoitteena on varmistaa puhtaan veden saanti ja viemärointi kaikille.

Suurta edistystä on tapahtunut: vuoteen 2000 verrattuna 1,8 miljardia ihmistä enemmän on päässyt puhtaan juomaveden ääreen ja 2,1 miljardia ihmistä on saanut käyttöönsä vessan.

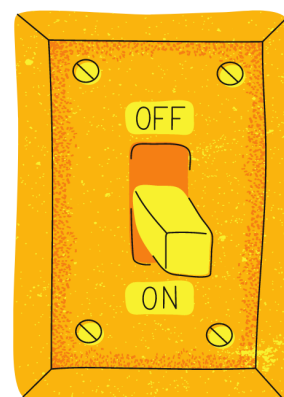
25.3. Earth Hour

Tällä viikolla vietetään maailmanlaajuisia ympäristötapahtumaa Earth Houria. Illalla valo- ja sammutetaan tunnin ajaksi 190 valtiossa muistutuksena siitä, että luonnosta ja ilmastosta täytyy pitää huolta ja se on meidän kaikkien tehtävä. Suomesta noin 1,5 miljoonaa ihmistä on aiemmin osallistunut tapahtumaan.

Earth Hour on kansanliike eli kansalaisten keskuudessa levinnyt toimi, jonka avulla tavalliset ihmiset ja yritykset kannustetaan tekemään luonnon kannalta kestäviä valintoja arjessa esimerkiksi miettimään omia kulutusvalintoja. Samalla ihmiset näyttävät valtioiden päättäjille, että heiltä kaivataan pikaisia päätöksiä ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi. Luontoa ja maapalloamme täytyy suojella, jotta se säilyy hyvänä paikkana asua meille kaikille. Suomessa Earth Hour-tapahtumaa ylläpitää luonnonsuojeluliitto WWF.

Me kaikki voimme arjen valinnoilla auttaa luontoa. Voimme sammuttaa valot, kun huone jää tyhjilleen. Voimme sammuttaa käyttämättömät laitteet emmekä pidä niitä valmiustilassa. Varmistamme, että kylmälaitteiden ovet ovat aina kiinni, jotta energiaa ei mene hukkaan. Harkitsemme tarkkaan, onko uuden asian ostaminen tarpeellista. Entä saisiko tarvitsemamme asian kierrätettynä? Meille turhaksi jääneet asiat, jotka ovat vielä käyttökelpoisia voi vielä kierrättää seuraavalle käyttäjälle ja jätteet lajitella. Voimme liikkua kävellen tai pyörällä lyhyet matkat.

Sinäkin voit osallistua Earth Houriin sammuttamalla esimerkiksi puhelimesi tunniksi sekä valot tiloista, joissa ei ole ketään. Lähdetkö mukaan yhteiseen mielenilmaukseen? Entä millaisen arjen teon voit toteuttaa päivittäin luonnon suojelemiseksi?

Huhtikuu

9.4. Suomen kielen päivä
23.4. Kirjan ja ruusun päivä

9.4. Suomen kielen päivä

Suomen kielen päivää kutsutaan myös Mikael Agricolan päiväksi, sillä Mikael Agricola pidetään suomen kielen isänä eli keksijänä. Mikael Agricola eli lähes 500 vuotta sitten, vuosina 1510-1557. Siihen aikaan Ruotsi-Suomessa puhuttiin enimmäkseen ruotsia. Kirjoitettu kieli oli ruotsia ja kirjossa taas käytettiin latinan kieltä. Mikael Agricola syntyi Pernajassa, joka oli ruotsinkielistä aluetta ja hänen äidinkieltensä oli luultavasti ruotsi. Hän opiskeli paljon ja osasi vanhempana kuitenkin monia kieliä, suomea, saksaa ja latinaa.

Mikael Agricola oli Turun piispa ja uskonpuhdistaja. Hän käänsi uskonnollista kirjallisuutta suomen kielelle. Hänen mielestään suomea puhuvien ihmisten pitäisi pystyä lukemaan esimerkiksi Raamattua omalla kielellään. Agricolan ensimmäinen ja tunnetuin oma suomenkielinen kirja oli ABC-kirja. Tunnettu sen tänä päivänä Aapisena, jonka avulla ekaluokkalaiset harjoittelevat lukemista. Siihen aikaan ABC-kirja ei ollut kuitenkaan ihan samanlainen kuin aapinen nykyisin vaan ABC-kirja muistutti uskonnollista kirjaa, jossa kerrottiin kristinuskon perusasioista. Kirja olikin tarkoitettu ensisijaisesti papeille.

Kun Agricola kirjoitti ja suomensi hän joutui myös itse keksimään uusia sanoja suomen kieleen. Tällaisia Agricolan keksimiä sanoja ovat esimerkiksi pääkaupunki, juhlapäivä, omatunto, lohikäärme, maanjäristys ja valaskala.

Suomen kieleen tulee edelleen uusia sanoja koko ajan. Esimerkiksi kirjailijat, suomentajat ja toimittajat keksivät uusia sanoja työssään. Kuinka moni tietää, mitä tarkoittaa esimerkiksi huijpaus tai rohkelikko. Harry Potter-kirjojen suomentaja Jaana Kapari on keksinyt nämä sanat suomentaessaan alkuperäistä, englanninkielistä Harry Potter-kirjasarjaa. Kotimaisten kielten keskus hyväksyy joka vuosi uusia sanoja suomen kieleen. Toukokuussa 2023 kuukauden sanaksi valittiin hauska käärjänpöytä.

Muistathan arvostaa monipuolista kieltämme ja käyttää sitä, sillä suomen kieli on maailmalla harvinainen kieli!

23.4. Kirjan ja ruusun päivä

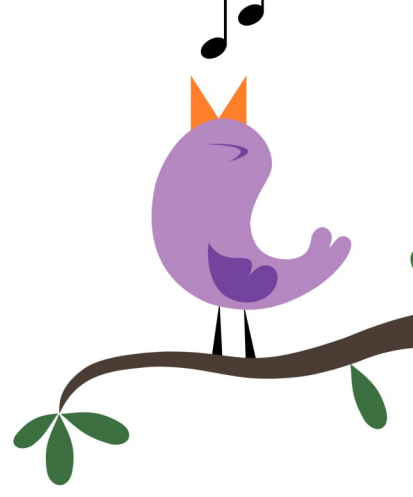
Huhtikuun 23. päivänä vietetään Suomessa kirjan ja ruusun päivää. Kirjoja juhlistaan vapauden, yhteenkuuluvuuden ja rauhan symboleina. Vuodesta 1995 lähtien se on ollut Kansainvälinen kirjapäivä.

Kirjojen lukeminen, kirjoittaminen ja julkaiseminen liittyvät vahvasti ihmisoikeuksiin. Sanan- ja ilmaisunvapaus tarkoittavat, että omia ajatuksiaan ja mielipiteitään saa välittää muille esimerkiksi kirjoittamalla. Sensuuri puolestaan tarkoittaa sitä, että ilmaisunvapautta rajoitetaan. Joissain maissa on kiellettyjen kirjojen listoja, joilla olevia teoksia ei saa levittää. Tällaisten kiellettyjen kirjojen myymisestä tai jopa omistamisesta voi saada rangaistuksen.

Suomessa ei ole kiellettyjen kirjojen listaa. Joistain verkkokaupoista voi ostaa esimerkiksi avoimen rasistista tai muulla tavalla jotain ihmisryhmää vastaan kirjoitettua kirjallisuutta. Sananvapautta ei kuitenkaan tulisi käyttää muiden ihmisten vapautta vastaan: vapauksista seuraa aina vastuu. Jokainen on vastuussa siitä, mitä kirjoittaa. Omilla kirjoituksillaan ei saa loukata muita ihmisiä. Vapauden nimissä ei siis voi tehdä mitä tahansa. YK:n yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen 27. artiklan mukaan ”jokaisella on oikeus niiden henkisten ja aineellisten etujen suojaamiseen, jotka johtuvat hänen luomastaan tieteellisestä, kirjallisesta tai taiteellisesta tuotannosta”. Siksi maailman kirjan päivänä vietetään myös tekijänoikeuden päivää. Ei ole oikein, että joku toinen käyttää toisen tekemää taiteellista työtä kuten kirjallisuutta tai musiikkia myymällä sitä tai väittämällä sitä itse keksimäkseen. Tekijällä on oikeus saada palkkio ja kiitos itse tekemästään työstä. Meidän kaikkien on huolehdittava siitä, että käytämme esimerkiksi esitelmissämme vain vapaasti käytettävissä olevia kuvia. Emme siis saa kopioida netistä mitä vain haluamme.

Monet haaveilevat oman kirjan kirjoittamisesta. Aina kirjaa ei edes tarvitse myydä, vaan sen voi julkaista omakustanteena vain itseään tai lähimpiään varten. Jos sinä kirjoittaisit kirjan, millainen se olisi?

Toukokuu

9.5. Eurooppa-päivä
21.5. Kulttuurinen monimuotoisuus

9.5. Eurooppa-päivä

Toukokuun 9. päivä vietetään Eurooppa-päivää. Päivällä juhlistetaan Euroopan maiden välistä yhtenäisyyttä ja rauhantahtoa.

Ajatus laajasta yhteistyöstä syntyi vuonna 1950, kun Euroopan maat toipuivat toisesta maailmansodasta. Tuolloin Ranskan, Länsi-Saksan, Italian, Alankomaiden, Belgian ja Luxemburgin päättäjät halusivat estää uuden sodan syttymisen ja turvata rauhan.

Hallituksissa ajateltiin, että yhteinen vastuu, yhteistyö ja kaupankäynti auttaisivat entisiä vihollisia toimimaan yhdessä ja toisivat rauhan. Rauhan ja yhteistyön myötä uskottiin myös kansalaisten elintason nousuun.

Tänään Eurooppa-päivänä juhlistetaan Euroopan unionin saavutuksia. Euroopan unionin alueella ei ole sodittu toisen maailmansodan jälkeen. Kuuden maan yhteistyö on laajentunut ja Euroopan unioniin kuuluu tänä päivänä 27 jäsenmaata ja lisää maita haluaa liittyä yhteistyöhön. Virallisia kieliä unionissa on 24. Euroopan unionin yhteinen raha on ollut käytössä vuodesta 2002 lähtien. Euro on nykyään käytössä kahdessakymmenessä maassa. Yli 346 miljoona ihmistä käyttää euroja maksuvälineenä.

Euroopan unionin symboleja ovat yhteinen hymni, jonka nimi on Oodi ilolle ja 12 kullavärisen tähden muodostama ympyrä sinisellä pohjalla. Ympyrä edustaa Euroopan yhtenäisyyttä. Yhtenäisyydestä kertoo myös Unionin tunnuslause "Moninaisuudessaan yhtenäinen".

21.5. Kulttuurien monimuotoisuuden ja kehityksen päivä

Kulttuurisen monimuotoisuuden päivä on kansainvälinen teemapäivä, jota juhlistetaan vuosittain 21. toukokuuta. Päivän tarkoituksena on korostaa monimuotoisuuden merkitystä ja edistää erilaisten kulttuurien kunnioittamista ja ymmärtämistä.

Kulttuuri tarkoittaa kaikkea sitä, mitä ihmiset ovat luoneet ja kehittäneet. Se sisältää esimerkiksi kielen, musiikin, tanssin, ruoan, vaatteet ja arvot. Kulttuuri on siis kaikki se, mikä on perittyä ja jaettua ihmisten kesken.

Kulttuuri on tärkeä osa ihmisen elämää ja identiteettiä. Jokaisella kulttuurilla on oma erityinen tapansa elää, tehdä asioita ja ajatella maailmasta. Kulttuurit voivat olla hyvin erilaisia, mutta jokainen niistä on arvokas ja tärkeä osa maailman monimuotoisuutta.

Kulttuuri on myös tapa jakaa tarinoita ja tietoa tuleville sukupolville. Kulttuurin kautta voimme oppia ja ymmärtää eri aikakausia ja tapoja elää. Siksi on tärkeää arvostaa ja kunnioittaa kaikkia kulttuureja ja oppia uusia asioita muilta ihmisiltä ja kulttuureilta.

Koulussa voit juhlistaa tätä päivää monin tavoin. Voit tutustua erilaisiin kulttuureihin, niiden perinteisiin, ruokaan ja tapoihin. Kulttuurisen monimuotoisuuden päivä on hyvä tilaisuus opiskella kulttuurien välisestä ymmärryksestä ja kunnioituksesta. Meidän tulee muistaa, että jokaisella on oikeus olla ylpeä omasta kulttuuristaan ja että meidän kaikkien tulee kunnioittaa toistemme tapoja ja perinteitä.

Merkittäviä tapahtumia,
joilla ei ole kiinteää
kalenteripäivää:

Juutalaisten hanukka
Muslimien ramadan
Kristittyjen pääsiäinen

Juutalaisten hanukka

Hyvää huomenta! Tänään aamunavauksessa kerrotaan Hanukasta, juutalaisten ilon ja valon juhlasta. Hanukkaa vietetään joka vuosi hieman eri aikaan, sillä sen ajankohdan määrittelee juutalaisten kalenteri, joka perustuu sekä auringon että kuun kiertoon, toisin kuin meille tuttu 12 kuukauden kalenteri. Hanukkaa vietetäänkin vuodesta riippuen marraskuun ja tammi-kuun välisenä aikana

Hanukka juhlistaa tapahtumaa, joka tapahtui yli 2000 vuotta sitten. Siihen aikaan Juudeassa oli hallitsijana kreikkalainen kuningas, joka halusi pakottaa juutalaiset hylkäämään oman uskontonsa ja omaksumaan kreikkalaisen kulttuurin. Hän kielsi juutalaisia harjoittamasta uskontoaan ja salli vain kreikkalaisen uskonnon. Tämä oli hyvin vaikeaa juutalaisille, jotka uskoivat vahvasti omiin perinteisiinsä ja uskontoon.

Juutalaiset vastustivat kuningasta ja valloittivat Jerusalemin temppelin takaisin. Perinteen mukaan temppelissä tulee polttaa aina lamppua pyhällä öljyllä, mutta tätä öljyä oli vain vähän jäljellä. Lamppu sytytettiin ja tapahtui ihme; lamppu paloi kahdeksan päivää, juuri sopivan ajan, jotta uutta öljyä ehdittiin valmistamaan. Juutalaisille tämä oli merkki Jumalan ihmeestä ja siitä, että juutalaisten uskonnolliset perinteet ja uskomukset olivat säilyneet.

Hanukkaa vietetään nykyään kahdeksan päivän ajan muistuttamaan tästä ihmeestä. Joka ilta sytytetään kynttilöitä erityisellä kyntteliköllä, jota kutsutaan hanukiaksi. Aluksi sytytetään yksi kynttilä, ja joka ilta kynttilöiden määrä kasvaa, kunnes viimeisenä iltana kaikki kahdeksan kynttilää palavat. Kynttilän sytyttämisen aikana perheissä luetaan yhdessä rukouksia sekä vietetään yhdessä aikaa ja leikitään. Lapset saavat myös lahjoja juhlan jokaisena päivänä!

Onko joku teidän luokalla juutalainen tai tunnetko sinä esimerkiksi harrastuksistasi jonkun, joka on juutalainen? Millaisia perinteitä juuri heidän perheessään on ja miten heillä vietetään hanukkaa?

Muslimien ramadan

Ramadan on islamilaisen kalenterin yhdeksäs kuukausi. Sitä vietetään maaliskuussa.

Ramadan on muslimien pyhä kuukausi, joka kestää noin kuukauden ajan. Tänä aikana aikuisten muslimien tulee paastota, mikä tarkoittaa, että he eivät syö eivätkä juo mitään auringonnousun ja auringonlaskun välillä. Koululaiset harjoittelevat paastoamista viikonloppuisin.

Ramadan on erittäin tärkeä aika muslimien elämässä, sillä se auttaa heitä muistamaan Jumalaa ja harjoittamaan itsehillintää ja nöyryyttä. Monet ihmiset käyttävät myös aikaa rukoukseen ja lukemalla pyhiä tekstejä.

Paastoamisen lisäksi Ramadan sisältää myös muita perinteitä. Monet muslimiperheet koontuvat yhteen rukoukseen ja syömään aterian, joka kutsutaan iftariksi. Tämä tapahtuu yleensä auringonlaskun jälkeen ja on tärkeä aika yhteisön ja perheen kanssa vietettäväksi.

Eid-al-Fitr on juhla, jota vietetään islamin uskonnossa ramadan-kuukauden jälkeen. Eid-al-Fitr juhlaa vietetään useimmiten 1-3 päivän ajan.

Eid-al-Fitr juhlaa vietetään yleisesti ystävien ja perheen kanssa. Aamulla peseydytään ja kaikki pukeutuvat juhlavaatteisiin. Kevyen ruokailuhetken jälkeen vaihdetaan lahjoja. Myöhemmin päivällä kokoonnutaan yhteiseen rukoushetkeen, josta jatketaan perheen ja ystävien kanssa yhteiselle juhla-aterialle. Tarjolla on runsaasti herkullista syötävää.

Eid-al-Fitr on tärkeä juhla muslimeille ympäri maailmaa, ja se on tilaisuus juhlistaa yhdessäolon ja ystävyden merkitystä.

Kristittyjen pääsiäinen

Pääsiäinen on kristittyjen suurin juhla, jota vietetään maalis-huhtikuussa. Pääsiäisenä kristityt muistelevat Jeesuksen kuolemaa ristillä, sekä ylösnousemusta taivaaseen. Vaikka ehkä tuntuukin siltä, että kyse on vain muutaman päivän juhlasta, on siihen valmistautuminen alkanut kristityillä jo 40 päivää aiemmin, kun pääsiäispaasto alkoi, ja se jatkuu pitkälle keväeseen, aina helatorstaihin saakka.

Pääsiäistä vietetään keväällä, kun talvi on päättynyt ja luonto alkaa herätä uuteen eloon. Suomalaisessa pääsiäisperinteessä onkin paljon myös kevätteemaa, kuten tuoreita kukkia ja pajunoksia. Pääsiäisen keskellä oleva hiljainen viikko alkaa palmusunnuntaista, jolloin perinteisesti suomessa virvotaan hyvää onnea, terveyttä ja siunausta naapureille ja sukulaisille. Kiitokseksi virpoja on saanut munan, uuden elämän vertauskuvan.

Hiljaisen viikon aikana muistellaan Jeesuksen matkaa kuolemaan. Raamatun mukaan Jeesus vangittiin, koska hän sanoi olevansa Jumalan Poika ja uhka antiikin Rooman valtakunnalle. Ristiinnaulitseminen oli tuohon aikaan yleinen tapa rangaista kapinallisia. Kristinuskossa pääsiäisen ihmeeksi kutsutaankin pääsiäisaamun tapahtumia, jolloin Jeesuksen haudalle menneet naiset löysivätkin haudan tyhjänä ja Jeesuksen sijaan haudassa oli enkeli, joka kertoi hänen nousseen kuolleesta.

Äsken sanoin, että virpojat saavat palkaksi juuri munia, mutta miksi?

Munat symboloivat uutta elämää ja ylösnousemusta. Kristinuskossa uskotaan, että Jeesus kuoli ja nousi kuolleista kolmantena päivänä. Munat muistuttavat meitä tästä uskomattomasta tapahtumasta ja uudesta alusta, joka seurasi Jeesuksen ylösnousemusta.

Munien lisäksi pääsiäisen symboliikkaan kuuluu tuoreet kukat, kanat, kukot ja pääsiäispuut, jotka kaikki kuvastavat uutta elämää, hedelmällisyyttä ja tätä kautta myös toivoa tulevasta. Noidat ja trullit eivät alun perin kuulu kristittyyn pääsiäisperinteeseen vaan ovat osa suomalaista kansanperinnettä, joka on myöhemmin sekoittunut kristinuskoon. Aikaisemmin pelättiin todenteolla noitia ja trulleja ja ajateltiin, että pitkänperjantain ja pääsiäissunnuntain välissä Jumalan suojelus on heikoimmillaan ja näin noidat pääsevät kiusaamaan erityisesti maatilalan eläimiä.

Millaisia pääsiäisperinteitä itse muistat? Oletko käynyt virpomassa? Entä oletko syönyt suklaamunia tai maistanut mämmiä - suomalaista pääsiäisherkkua.

Lähteet

Espoo-päivä

espoopaiva.fi

https://fi.wikipedia.org/wiki/Espoo#cite_note-73

Lukutaitopäivä

Rauhankasvatusinstituutin kotisivu <https://rauhankasvatus.fi/lukutaitopaiva/>

Lasten oma vuosikirja

Kansainvälinen demokratiapäivä

Suomen YK-liitto. 2023. <https://www.ykliitto.fi/tapahtumat/yk-paivat/kansainvalinen-demokratian-paiva>

Kansainvälinen väkivallattomuuden päivä

<https://www.ykliitto.fi/tapahtumat/yk-paivat/kansainvalinen-vakivallattomuuden-paiva>

Eläinten päivä

<https://www.korkeasaari.fi/suojelutyo/uhanalaisuusluokitukset/#566f3010>

<https://sey.fi/sey/elainten-viikko/>

Kansainvälinen tyttöjen päivä

<https://www.pelastakaalapset.fi/uutiset/jokainen-paiva-on-tyttojen-paiva/>

<https://www.kirkonulkokomaanapu.fi/lahjoita/tyttojen-paiva/>

<https://plan.fi/tyttojen-paiva/>

Satu-päivä

<https://satupaiva.org/info2/>

Ruotsalaisuuden päivä

<https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/ruotsalaisuuden-paiva-svenska-dagen-611>

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/10/25/ruotsalaisuuden-paiva-611>

Ahtisaari-päivät

<https://rauhankasvatus.fi/ahtisaari-paivat/>

Lasten oikeuksien päivä

<https://www.unicef.fi/tyomme/lapsen-oikeudet/lapsen-oikeuksien-sopimus/lapsen-oikeuksien-paiva/>

Itsenäisyyspäivä

Lasten oma vuosikirja (Korolainen Tuula, Tulusto Riitta), s.166

<https://www.presidentti.fi/uutinen/ukk/itsenaisyyspaiva/>

Sibeliuksen ja suomalaisen musiikin päivä

https://fi.wikipedia.org/wiki/Jean_Sibelius

Lucian päivä

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/12/12/lucian-paiva-valon-juhla-1312>

Tuula Korolainen, Riitta Tulusto: Lasten oma vuosikirja

<https://www.lucia.fi/FI>

Runebergin päivä

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Maamme>

https://fi.wikipedia.org/wiki/Johan_Ludvig_Runeberg#Kirjallinen_tuotanto

https://fi.wikipedia.org/wiki/Fredrika_Runeberg

<https://kotiliesi.fi/himahella/leivo-runebergintortut-fredrikan-tapaan/>

Saamelaisten kansallispäivä

<https://www.samediggi.fi/saamelaiset-info/>

Naisten päivä

<https://www.ykliitto.fi/tapahtumat/yk-paivat/kansainvalinen-naistenpaiva>

<https://www.nasa.gov/content/katherine-johnson-biography>

https://fi.wikipedia.org/wiki/Rosalind_Franklin

<https://www.bestcolleges.com/blog/10-women-who-made-scientific-history/>

Earth hour

<https://wwf.fi/earthhour/tietoa-tapahtumasta/>

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Kansanliike>

<https://www.earthhour.org/our-partners>

Eurooppa-päivä

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/europe-day_fi

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu/1945-59/schuman-declaration-may-1950_fi

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols_fi

<https://www.ecb.europa.eu/euro/intro/html/index.fi.html>

Suomen kielen päivä

Korolainen, Tuula, Tulusto, Riitta. Lasten oma vuosikirja (2014) [https://yle.fi/aihe/](https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/02/07/mikael-agricolan-paiva-94)

[artikkeli/2013/02/07/mikael-agricolan-paiva-94](https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/02/07/mikael-agricolan-paiva-94)